

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Кафедра мовної підготовки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АКАДЕМІЧНА ІНОЗЕМНА МОВА
обов'язкова загальна

за освітньо-науковою програмою
«Екстремальна та кризова психологія»

підготовки доктора філософії у галузі знань
05 «Соціальні та поведінкові науки»
за спеціальністю 053 «Психологія»

Рекомендовано кафедрою мовної
підготовки на 2024-2025 навчальний рік,
протокол від 22.08.2024, № 1

Силабус розроблений відповідно до Робочої програми
навчальної дисципліни «Академічна іноземна мова»

2024 рік

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація

Дисципліна «Академічна іноземна мова» спрямована на формування та розвиток академічної мовної компетентності здобувачів ступеня доктора філософії, необхідної для ефективної наукової комунікації в міжнародному академічному середовищі. Вивчення освітнього компонента забезпечує здатність створювати й аналізувати академічні тексти різних жанрів англійською мовою (анотації, резюме, мотиваційні листи, наукові доповіді, листування тощо), презентувати результати власних досліджень, дотримуючись принципів академічної доброчесності та жанрово-стилістичних норм.

Особлива увага приділяється розвитку навичок академічного письма й говоріння, опануванню лексики наукового стилю, формуванню навичок ефективного використання цифрових ресурсів для підготовки та оформлення результатів досліджень. Опанування дисципліни є необхідною умовою для участі в міжнародних конференціях, публікаційної діяльності, міжкультурної взаємодії та включення у глобальні наукові дискурси.

Інформація про науково-педагогічного працівника

Загальна інформація	Рижченко Ольга Сергіївна
Контактна інформація	Черкаси, вул. Онопрієнка, 8
E-mail	ryzhchenko_olha@nuczu.edu.ua
Наукові інтереси	академічне іншомовне мовлення, методика викладання академічної іноземної мови, професійно орієнтована іншомовна підготовка здобувачів вищої освіти, розвиток академічної комунікації в іншомовному середовищі.
Професійні здібності	викладання академічної іноземної мови у закладах вищої освіти, розроблення навчально-методичного забезпечення з іноземної мови, формування іншомовної академічної комунікативної компетентності здобувачів освіти, організація та супровід професійно орієнтованої іншомовної підготовки.
Наукова діяльність за освітнім компонентом	кандидат філологічних наук, доцент кафедри мовної підготовки. Наукова діяльність пов'язана з дослідженням сучасних підходів до викладання англійської мови у вищій школі, упровадженням тестових і дистанційних технологій навчання, розвитком мовленнєвих навичок здобувачів освіти; процесів англізації та функціонування іншомовної лексики.

Час та місце проведення занять з дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу.

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру у другий вівторок кожного місяця з 13.30 до 16.00 в кабінеті № 320. У разі додаткової потреби здобувача в консультації час і формат погоджується з викладачем.

Мета вивчення дисципліни

Формування та розвиток комунікативної компетентності у сфері академічного спілкування іноземною мовою, зокрема здатності ефективно сприймати, аналізувати, створювати та презентувати академічні тексти усною й письмовою формами, а також використовувати іноземну мову як інструмент для навчання, наукової діяльності та міжкультурної комунікації в умовах академічного середовища.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти
	очна (денна, вечірня)
Статус дисципліни	обов'язкова загальна
Навчальний рік	2024-2025; 2025-2026
Семестр	2-3
Обсяг дисципліни:	
- в кредитах ЄКТС	6
- загальна кількість годин	180
- кількість модулів	2
Розподіл часу за навчальним планом (в годинах):	
- лекції	2
- практичні заняття	70
- самостійна робота	108
- індивідуальні завдання	на вибір
Форма підсумкового контролю	диференційований залік, іспит

Передумови для вивчення дисципліни

Пререквізити: іншомовна підготовка, здобута на другому (магістерському) рівні вищої освіти.

Постреквізити: Інформаційні технології та інструменти в психологічних дослідженнях; Управління науковими проектами та інтелектуальна власність; Проблеми психологічної реабілітації; Психологічна безпека персоналу екстремальних видів діяльності; Науково-педагогічна практика;

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньої програми «Екстремальна та кризова психологія вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання:

Програмні результати навчання	Абревіатура
Критично і системно оцінювати результати власної науково-дослідної роботи і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, визначати перспективи подальших наукових розвідок.	РН6
Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти у сфері психології, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні проблеми психології з урахуванням соціальних, економічних, етичних і правових аспектів.	РН7
Визначати свої професійні можливості та завдання підвищення професійної кваліфікації й професійної мобільності.	РН8
Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми психології державною та іноземною мовами, готувати результати досліджень у вигляді наукових публікацій.	РН9

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності	Абревіатура
Здатність працювати в міжнародному контексті	ЗК2
Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в сфері психології та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство та відповідальність під час їх реалізації; забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності	СК3
Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті	СК4
Здатність оцінювати рівень власної фахової компетентності, саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, підвищувати професійну кваліфікацію, бути професійно мобільним	СК5
Уміння толерувати невизначеність і доводити унікальність власного наукового пошуку в умовах інформаційного / цифрового суспільства	СК7

Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1.

БАЗОВІ АКАДЕМІЧНІ НАВИЧКИ

- Тема 1. Персональна та професійна ідентичність.
- Тема 2. Академічне говоріння: співбесіда і професійне середовище.
- Тема 3. Академічне письмо: жанри та особливості.
- Тема 4. Ділове та академічне листування.
- Тема 5. Анотації та реферування.
- Тема 6. Академічні презентації.
- Підсумкова модульна робота
- Іспит

МОДУЛЬ 2.

НАУКОВА КОМУНІКАЦІЯ, ПУБЛІКАЦІЇ ТА ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ

- Тема 7. Наукова інформація і візуалізація.
- Тема 8. Оформлення посилань і бібліографії.
- Тема 9. Наукова доброчесність.
- Тема 10. Штучний інтелект в академічному письмі.
- Тема 11. Працевлаштування: резюме, мотиваційний лист.
- Підсумкова модульна робота
- Диференційований залік

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять (очна форма: денна, вечірня)

Назви змістових модулів та тем	Кількість годин за формами навчання					
	усього	у тому числі				
		лекції	семінар. заняття	практ. заняття	самост. робота	поточний контроль
МОДУЛЬ 1. БАЗОВІ АКАДЕМІЧНІ НАВИЧКИ						
Тема 1. Персональна та професійна ідентичність.	19	2		6	11	Опис біографії, CV, усна самопрезентація.
Тема 2. Академічне говоріння: співбесіда і професійне середовище.	19			8	11	Діалоги, кейс-інтерв'ю.
Тема 3. Академічне письмо: жанри та особливості.	19			8	11	Аналіз зразків текстів.
Тема 4. Ділове та академічне листування.	19			8	11	Написання запитів, листів.
Тема 5. Анотації та реферування.	17			6	11	Реферат, ключові слова.
Тема 6. Академічні презентації.	19			8	11	Презентації, робота з графіками.
Підсумкова модульна робота	8			2	6	письмові завдання
Разом за модулем 1	120	2		46	72	

МОДУЛЬ 2. НАУКОВА КОМУНІКАЦІЯ, ПУБЛІКАЦІЇ ТА ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ						
Тема 7. Наукова інформація і візуалізація.	10			4	6	Робота з графіками, схемами.
Тема 8. Оформлення посилань і бібліографії.	10			4	6	Практика оформлення.
Тема 9. Наукова доброчесність.	10			4	6	Аналіз прикладів плагіату, тестування.
Тема 10. Штучний інтелект в академічному письмі.	12			6	6	Інструктаж, робота з AI-помічниками.
Тема 11. Працевлаштування: резюме, мотиваційний лист.	10			4	6	Написання, редагування.
Підсумкова модульна робота	8			2	6	письмові завдання
Разом за модулем 2	60			24	36	
ВСЬОГО	180	2		70	108	

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Персональна та професійна ідентичність	2
2	Персональна та професійна ідентичність. Опис біографії	2
3	Персональна та професійна ідентичність. CV, Усна самопрезентація	2
4	Академічне говоріння: співбесіда і професійне середовище	2
5	Академічне говоріння: співбесіда і професійне середовище. Типові формати інтерв'ю	2
6	Академічне говоріння: співбесіда і професійне середовище. Тематичні діалоги	2
7	Академічне говоріння: співбесіда і професійне середовище. Кейс інтерв'ю	2
8	Академічне письмо: жанри та особливості	2
9	Академічне письмо: жанри та особливості. Формальні стилі письмового мовлення	2
10	Академічне письмо: жанри та особливості. Аналіз зразків текстів	2
11	Академічне письмо: жанри та особливості. Академічна анотація	2
12	Ділове та академічне листування	2
13	Ділове та академічне листування. Основні жанри ділового та академічного листування	2
14	Ділове та академічне листування. Базова структура	2

	офіційного листа (вітання, вступ, основна частина, завершення, підпис)	
15	Ділове та академічне листування. Написання запитів, листів	2
16	Анотації та реферування. Анотація: призначення, структура та мовні особливості	2
17	Анотації та реферування. Реферування як вид аналітичної роботи	2
18	Анотації та реферування. Практика анотування англомовних наукових текстів	2
19	Академічні презентації. Структура та зміст академічної презентації	2
20	Академічні презентації. Мовні засоби та стилістика англомовних презентацій.	2
21	Академічні презентації. Візуалізація даних та оформлення слайдів	2
22	Академічні презентації. Підготовка та проведення презентації: навички виступу	2
23	Підсумкова модульна (контрольна) робота	2
24	Наукова інформація і візуалізація. Робота з науковою інформацією: пошук, відбір та структурування	2
25	Наукова інформація і візуалізація. Види наукової візуалізації: графіки, таблиці, діаграми, інфографіка, концептуальні схеми	2
26	Оформлення посилань і бібліографії. Системи цитування та оформлення посилань у тексті	2
27	Оформлення посилань і бібліографії. Формування бібліографії: вимоги, структури, цифрові інструменти	2
28	Наукова доброчесність. Принципи наукової доброчесності та етичні стандарти дослідника	2
29	Наукова доброчесність. Запобігання академічним порушенням: інструменти, стратегії та практичні навички	2
30	Штучний інтелект в академічному письмі. Види інструментів на основі ШІ: генератори текстів, перекладачі, аналізатори стилю, інструменти для редагування	2
31	Штучний інтелект в академічному письмі. Робота з інструментами: Grammarly, DeepL, ChatGPT, AI summarizers, AI citation tools.	4
32	Працевлаштування: резюме	2
33	Працевлаштування: мотиваційний лист	2
34	Підсумкова модульна (контрольна) робота	2
Разом		70

Індивідуальні завдання

Складання термінологічного словника, написання тез доповіді на науково-практичну конференцію, написання наукової статті англійською мовою, виконання аналітично-дослідницького завдання – аналіз трьох англійських статей за темою дисертації.

Форми та методи навчання і викладання

Вивчення навчальної дисципліни реалізується в таких формах: практичні заняття, консультації, самостійна робота (аналіз автентичних академічних джерел, переклад, підготовка та редагування академічних текстів (анотація, тези, листи тощо), виконання індивідуальних завдань, підготовка усної або письмової доповіді, оформлення бібліографії відповідно до міжнародних стандартів, аналіз і реферування наукової статті, контрольні заходи (іспит, диференційований залік).

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є фронтальне та індивідуальне опитування, монологічне й діалогічне мовлення, контрольна робота (письмово або комп'ютерне тестування), виконання письмових завдань (реферати, анотації, рецензії, листи тощо), оцінювання участі в обговореннях, дебатах, симуляційних вправах.

Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України за 100-бальною шкалою.

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль проводиться у формі фронтального та індивідуального опитування, виконання тестових і письмових завдань, перекладу професійно орієнтованих текстів, участі в дискусіях, рольових іграх та практичних ситуаціях, створення академічних письмових робіт (есе, анотації, рецензії тощо), підготовки усних повідомлень і презентацій, виконання індивідуальних завдань.

Підсумковий контроль проводиться у формі письмової контрольної роботи, іспиту (II семестр) та диференційованого заліку (III семестр) із урахуванням результатів поточного оцінювання, що відображає сформованість академічних мовних компетентностей.

Розподіл балів, які отримують здобувачі очної форми навчання, за результатами опанування навчальної дисципліни, формою підсумкового контролю якого є: іспит

Розподіл балів									
Модуль 1									
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	КР	Інд.завд.	Іспит	Сума балів
9	12	12	12	9	12	10	9	15	100

Розподіл балів, які отримують здобувачі очної форми навчання, за результатами опанування навчальної дисципліни, формою підсумкового контролю якого є: диференційований залік

Розподіл балів								
Модуль 2								
Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	КР	Інд.завд.	Сума балів	
12	12	12	18	12	15	19	100	

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті за шкалою від 0 до 3 балів у другому семестрі та від 0 до 6 балів у третьому семестрі.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на практичному занятті

Модуль 1

Сума балів	Опис
3	Здобувач повністю виконує завдання, без суттєвих помилок. Демонструє достатній рівень володіння академічною англійською мовою: коректне використання термінології, логічні висловлювання, точність структур. Активна участь у занятті, змістовні відповіді та аргументація.
2	Здобувач виконує частково. Є неточності у лексиці чи граматиці, окремі труднощі з академічним стилем. Активність помірна. Потребує додаткових уточнень і виправлень.
1	Здобувач виконує завдання частково або з помітними помилками. Є значні мовні або змістові помилки. Рівень академічної англійської недостатній для повного виконання завдання. Активність мінімальна, відповіді короткі, неповні. Потребує додаткових пояснень.
0	Здобувач завдання не виконує або виконує формально; має значні труднощі з розумінням матеріалу; майже повна відсутність участі у роботі на заняття або здобувач відсутній на занятті.

Модуль 2

Сума балів	Опис
6	Здобувач повністю виконує завдання й без помилок. Демонструє високий рівень володіння академічною англійською мовою: точна термінологія, логічність викладу, коректні мовні структури. Активно бере участь у роботі, обґрунтовує позиції, ставить запитання. Працює самостійно та продуктивно.
5	Здобувач повністю виконує завдання, є незначні неточності або окремі помилки, що не впливають на загальний результат. Лексика й граматики в основному коректні, відповідають академічному стилю. Активність стабільна, відповіді змістовні.
4	Здобувач виконує основну частину завдань правильно. Припускається помилок або неточностей в академічній лексиці чи структурі висловлювань. Активність помірна, участь у роботі є, але не завжди впевнена або достатньо аргументована. Потребує уточнення й корекції усного мовлення.
3	Здобувач виконує завдання частково. Є значні мовні або змістові помилки. Рівень академічної англійської недостатній для повного виконання завдання. Активність мінімальна, відповіді короткі, неповні. Потребує додаткових пояснень.
2	Здобувач не здатен виконати значну частину завдань. Має труднощі з академічною лексикою, побудовою речень, розумінням матеріалу. Немає активності на занятті, відповіді несистемні або відсутні.
1	Здобувач виконує завдання фрагментарно або формально. Майже повна відсутність розуміння матеріалу та неспроможність виконати завдання без допомоги викладача.
0	Здобувач не виконує завдання або відсутній на занятті.

Критерії оцінювання результатів виконання індивідуальних завдань

Виконання індивідуальних завдань є складовою освітнього процесу та оцінюється. Здобувач може виконати одне або кілька завдань за власним вибором. Бали додаються у встановленого ліміту (модуль 1 до 9 балів, модуль 2 до 19 балів).

Написання наукової статті англійською мовою – до 9 балів

9 балів – робота виконана повністю, стаття відповідає вимогам наукового стилю, має логічну структуру, демонструє високий рівень володіння академічною англійською мовою, коректне використання фахової термінології, аргументованість, змістову цілісність, відсутність або мінімальну кількість мовних і стилістичних помилок.

8 балів – робота виконана повністю, загалом відповідає вимогам до наукової статті, містить незначні недоліки у структурі, аргументації або мовному оформленні.

7 балів – робота виконана в достатньому обсязі, зміст загалом розкрито, однак наявні окремі порушення логіки викладу, стилю, точності терміновживання чи мовного оформлення.

6 балів – робота виконана частково на достатньому рівні, проте містить помітні змістові, структурні або мовні недоліки, що знижують загальну якість статті.

5 балів – робота має фрагментарний характер, недостатньо відповідає жанру наукової статті, містить суттєві помилки у змісті, структурі та мовному оформленні.

4–1 бал – робота виконана на низькому рівні, не відповідає основним вимогам до наукової статті, зміст розкрито поверхово або частково, наявна значна кількість мовних, стилістичних і змістових помилок.

0 балів – завдання не виконано.

Аналітично-дослідницьке завдання – до 9 балів

9 балів – завдання виконано повністю, продемонстровано здатність до самостійного аналізу, узагальнення, інтерпретації наукових даних, аргументованості висновків, належного академічного оформлення результатів.

8 балів – завдання виконано повністю, аналіз є достатньо ґрунтовним, висновки логічні, однак наявні незначні неточності в аргументації або оформленні.

7 балів – завдання виконано в достатньому обсязі, простежується аналітичний підхід, але окремі положення потребують більшої доказовості, глибини або чіткості викладу.

6 балів – завдання виконано частково на достатньому рівні, але аналіз є недостатньо повним, висновки не завжди переконливі, є окремі порушення логіки викладу.

5 балів – завдання виконано поверхово, аналітична складова виражена слабо, висновки мають описовий або недостатньо обґрунтований характер.

4–1 бал – завдання виконано на низькому рівні, відсутній належний аналіз, висновки необґрунтовані або формальні, зміст роботи не відповідає поставленому завданню.

0 балів – завдання не виконано.

Написання тез доповіді англійською мовою (для науково-практичної конференції) – до 5 балів

5 балів – тези повністю відповідають вимогам до наукового тексту, логічно структуровані, змістовні, написані грамотною академічною англійською мовою, містять коректну термінологію та чітко відображають основну ідею дослідження.

4 бали – тези загалом відповідають вимогам, але містять незначні змістові, структурні або мовні недоліки.

3 бали – тези виконано на достатньому рівні, однак наявні помітні порушення логіки викладу, точності формулювань або мовного оформлення.

2 бали – тези мають фрагментарний характер, недостатньо розкривають зміст доповіді, містять суттєві мовні та стилістичні помилки.

1 бал – тези виконано на низькому рівні, текст не відповідає вимогам.

0 балів – завдання не виконано.

Складання термінологічного словника – до 5 балів

5 балів – словник укладено повністю, дібрані терміни є релевантними предметному полю дослідження, подано коректні українські та англійські відповідники, дотримано точності, системності й академічної доцільності.

4 бали – словник укладено в повному обсязі, однак наявні окремі неточності у доборі термінів, перекладі або оформленні.

3 бали – словник укладено на достатньому рівні, але частина термінів є недостатньо релевантною, трапляються помилки у відповідниках або систематизації.

2 бали – словник має фрагментарний характер, добір термінів є неповним або недостатньо обґрунтованим, наявні суттєві помилки.

1 бал – словник виконано на низькому рівні, терміни дібрано випадково або безсистемно, значна кількість помилок у перекладі чи тлумаченні.

0 балів – завдання не виконано.

Детальна інформація щодо вимог до індивідуальних завдань міститься в Методичних рекомендаціях до виконання індивідуальних завдань.

Модульний контроль. Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Сума балів		Опис
Модуль 1	Модуль 2	
10	15	Завдання виконано повністю й якісно. Відповідь відповідає темі, має чітку структуру, дотримано жанрових та мовних норм академічного стилю. Мінімальні або відсутні помилки.
8-9	12-14	Завдання виконано повністю, але містить незначні помилки в структурі, лексиці або граматиці, які не впливають на розуміння. Академічний стиль здебільшого збережено.
6-7	8-11	Часткові порушення вимог до жанру або структури. Є помилки, які ускладнюють сприйняття, стиль подекуди не відповідає академічному. Вимоги виконано не повністю.
3-5	4-7	Неповне виконання завдання або суттєві помилки у змісті, структурі чи мові. Порушено вимоги до жанру або стилю. Робота потребує доопрацювання.
0-2	0-3	Завдання не виконано або виконано з грубими порушеннями. Текст не відповідає темі або жанру, низький рівень володіння мовним матеріалом, відсутній академічний стиль.

Підсумковий контроль з дисципліни здійснюється за модулем 1 у формі іспиту, за модулем 2 - диференційованого заліку.

Критерії оцінювання знань здобувачів на іспиті

Сума балів	Опис
15	Завдання повністю виконане. Демонструє високий рівень володіння мовою. Відповіді змістовні, логічно побудовані. Відсутні або майже відсутні мовні помилки. Мова точна, стилістично відповідна. Усна частина – впевнене, грамотне мовлення.
13-14	Завдання виконано в повному обсязі. Є незначні мовні або стилістичні помилки, які не впливають на розуміння. Відповіді по суті, структура збережена. Усна частина – переважно вільне мовлення з окремими неточностями.
10–12	Завдання виконано із певними недоліками: часткові мовні помилки, пропуски неключової інформації або стилістичні відхилення. Усна частина – зрозуміла, але з паузами, спрощенням мовних конструкцій.
7–9	Завдання частково виконане або виконане з помітними помилками. Порухення структури, значна кількість лексико-граматичних неточностей. Усне мовлення повільне, з труднощами у формулюванні думок.
4-6	Завдання виконане лише частково або поверхнево. Високий рівень помилок. Мова недостатньо академічна або малозрозуміла. Усна частина – утруднене мовлення, обмежений словниковий запас.
1–3	Завдання виконане лише фрагментарно або зовсім не за умовами. Дуже низький рівень володіння мовою. Велика кількість помилок, що унеможливають розуміння. Усне мовлення майже відсутнє або незрозуміле.
0	Завдання не виконано або виконано не за варіантом.

Критерії оцінювання знань здобувачів на диференційованому заліку

Семестровий диференційований залік здійснюється у формі накопичувального оцінювання, що передбачає підбиття підсумкової кількості балів, набраних здобувачем протягом семестру. Підсумкова оцінка формується на основі результатів виконання всіх передбачених видів навчальної діяльності – робота на практичних заняттях, написання модульної контрольної роботи, виконання індивідуальних завдань. Додаткове підсумкове оцінювання не проводиться, оскільки оцінка виставляється виключно за сукупністю накопичених балів.

Перелік завдань для підготовки до іспиту

1. Академічне письмо як форма професійної комунікації: особливості, мета, жанрове розмаїття.
2. Структура та мовні характеристики академічної анотації.
3. Принципи створення англomовного резюме (CV) у професійно-академічному контексті.
4. Мовні стратегії й структура мотиваційного листа.
5. Види академічного листування: цілі, структура, мовні маркери.
6. Основні мовні конструкції, прийняті в англomовному листуванні (запит, уточнення, подяка тощо).
7. Самопрезентація в академічному середовищі: логіка побудови, ключові фрази.
8. Вербальні та невербальні компоненти академічного інтерв'ю.
9. Роль академічного говоріння в професійній підготовці здобувачів освіти.
10. Види академічних текстів: порівняльна характеристика за метою й структурою.
11. Ознаки академічного стилю письма: точність, об'єктивність, формальність.
12. Лексичні кліше, характерні для академічного письма (за функціональними блоками).
13. Способи вираження логічного зв'язку в академічному тексті (linking words, reference devices).
14. Стратегії узагальнення та перефразування в академічному письмі.
15. Анотація vs. реферат: функціональні та структурні відмінності.
16. Алгоритм створення якісного реферату англійською мовою.
17. Академічна презентація: структура, мовні фрейми, адресність.
18. Як ефективно описувати графіки, таблиці та схеми під час презентації.
19. Мовні формули для вступу, переходів, висновків у презентації.
20. Візуальна підтримка академічної презентації: принципи дизайну слайдів.
21. Комунікативні стратегії під час запитань-відповідей після презентації.
22. Типові мовні помилки в академічному письмі та способи їх уникнення.
23. Як підготувати академічний текст: від ідеї до фінального редагування.
24. Цілісність і логічність академічного тексту: поняття coherence і cohesion.
25. Академічне письмо як засіб розвитку професійної та міжкультурної комунікації.

Політика викладання навчальної дисципліни

Здобувачі зобов'язані своєчасно виконувати всі завдання, дотримуючись встановлених термінів, які повідомляються здобувачам перед початком відповідної теми. Затримка здачі завдань більше ніж на 3 календарні дні без поважної причини вважається несвоєчасним виконанням. Несвоєчасне виконання або подача завдань після встановленого терміну може призвести до зниження оцінки на 10%. Медичні довідки, підтвердження участі в офіційних заходах університету або інші обґрунтовані випадки, погоджені з викладачем, можуть бути підставою для продовження термінів без зниження оцінки. Заборгованість зі здачі виконаних завдань повинна бути усунена не пізніше ніж за два тижні до завершення семестру (дата встановлюється викладачем).

Забороняється будь-які види академічної недоброчесної під час виконання самостійної, індивідуальної чи контрольної роботи. Порушення політики доброчесності тягне за собою відповідальність відповідно до чинного законодавства України та нормативних документів університету.

Рекомендації щодо поведінки на заняттях: Активна участь у дискусіях, презентаціях і практичних завданнях вітається і заохочується. Рекомендується завчасно готуватися до занять та використовувати навчальні матеріали ефективно.

Рекомендовані джерела інформації

Нормативні документи

1. Стандарт вищої освіти України із спеціальності 053 Психологія для третього освітньо-наукового рівня вищої освіти. Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 20.07.2022 р. № 646.

2. Освітньо-наукова програма «Екстремальна та кризова психологія» для підготовки доктора філософії в галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 053 Психологія. Харків: НУЦЗ України, 2024. 28 с.

Базова література

1. Ненько Ю. П., Іващенко О.А., Крічкер О.Ю. Academic English for PhD students of non-language majors: навч. посіб. Черкаси: НУЦЗ України, 2023. 88 с.

2. Ненько Ю.П. Англійсько-український довідник типових фраз професійної комунікації для працівників Державної служби України з надзвичайних ситуацій. Черкаси: НУЦЗ України, 2024. 40 с.

3. Ryzhchenko O. (2025). The lexical-grammatical approach as a methodological framework for developing foreign language professional communicative competence of National university of civil protection cadets. *Grail of Science*, (59), 973–977. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.12.12.2025.118>.

4. Louis Rogers. Delta Academic Objectives. Writing Skills Coursebook. Delta Publishing, 2020. 120 p.

5. Мельнікова Т.В., Зелінська О.І., Лисицька О.П. ACADEMIC ENGLISH FOR PHD RESEARCHERS: навч.-метод. посіб. Харків: Право, 2018. 224 с.

Допоміжна література

1. Craig Thaine. Cambridge Academic English. An integrated skills course for EAP. Intermediate. Course consultant Michael McCarthy. Cambridge University Press. 2012. 176.

2. Hewings Martin. Cambridge Academic English. An integrated skills course for EAP. Upper Intermediate. Course consultant Michael McCarthy. Cambridge University Press. 2012. 176.

3. Ryzhchenko O. (2025) Comparison of the efficiency of using the internet services wordwall and kahoot! during teaching a foreign language in a higher educational institution of SES of Ukraine. *Grail of Science*, (52). 831-836. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.23.05.2025.121>

4. Ryzhchenko O., Lytvynenko O., Anglization of the modern communicative space as the means of borrowing. another language vocabulary. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип. 56, том 3, 2022. С.99-103.

5. Ryzhchenko O., Lytvynenko O. Ways of mastering scientific terminology in the process of studying English as a foreign language by students of non-philological specialties. *Актуальні питання гуманітарних наук: Міжвузівський збірник наукових праць молодих учених Дрогобицького педагогічного університету імені Івана Франка*. Дрогобич: Гельветика, 2022. Вип. 51. С. 304–308.

Інформаційні ресурси

1. BBC Learning English bbc.co.uk/worldservice/learningenglish

2. <http://www.englishgrammar.org>

3. <https://www.perfect-english-grammar.com/>

4. <http://www.eflnet.com> (Intermediate and Advanced level)

5. <http://www.myenglishpages.com>

6. <http://journals.sagepub.com/>

7. <http://www.ijls.net/>

8. <http://www.sciencedirect.com/>

9. 1. Purdue OWL (Online Writing Lab) – <https://owl.purdue.edu>

10. Writefull (AI-сервіс для редагування академічного письма) – <https://writefull.com>

11. AI tools (вибірково): Grammarly, Quillbot, Elicit

Розробник:

доцент кафедри мовної підготовки,
кандидат філологічних наук, доцент

Ольга РИЖЧЕНКО